

что подтверждает достаточное взаимодействие с внешней средой, однако необходимо дальнейшее улучшение.

Научный руководитель – доцент Коржушко Н.Н.

ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ТРУДОВИМИ РЕСУРСАМИ

**Явдокименко І., студент,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка**

Розвиток трудових ресурсів є не від'ємною складовою розбудови суверенної України та її соціально орієнтованої економіки. Держава визначаючи право на працю як конституційну норму, зобов'язалася бути надійним гарантом забезпечення своїм громадянам умов для досягнення добробуту. Проте на фоні загальної кризи, значних розбіжностей у соціально – економічному розвитку країни, специфіки розміщення й розвитку продуктивних сил, сфера праці та зайнятості населення зіткнулася з поглибленням різноманітних проблем працевлаштування. Відсутність державного контролю не дозволила визначити схеми територіальної організації національного і регіонального ринків праці.

В період економічної кризи та вступу України до СОТ в 2008 році ефективна економічна діяльність підприємства залежить не лише від матеріально технічного забезпечення, ай від достатньої кількості висококваліфікованих кадрів та ефективного управління ними.

Трудові ресурси є головним фактором формування та забезпечення конкурентоспроможності, а формування високопрофесійного та стабільного апарату управління виступає стратегічним завданням кадрової політики як на рівні окремого господарства, так і держави в цілому.

Без високої професійної підготовки фахівців жодне підприємство та організація не зможе досягти своїх цілей. Зараз на даний момент на вітчизняних підприємствах відсутня ефективна система управління трудовими ресурсами і проблема управління ними є досить актуальною.

Існує багато визначень і тверджень щодо до поняття трудові ресурси. Але я вважаю що найкраще поняття трудові ресурси розкриває саме це визначення:

Трудові ресурси – це частина осіб, які працюють на підприємстві, яка володіє фізичними і розумовими здібностями та знаннями, необхідними для здійснення корисної діяльності, вкладаючи власний труд для виконання поставлених цілей. Управління трудовими ресурсами – це функція підприємства, що направлена на забезпечення ефективної та безперервної рівноваги між наявним персоналом, що наймається, та потреби по чисельності та кваліфікації цього персоналу.

Основне завдання управління трудовими ресурсами це мінімізація витрат підприємства на формування та утримання трудових ресурсів та максимізація результатів від їх використання. Трудові ресурси підприємства є невичерпним резервом підвищення ефективності діяльності підприємства. Від забезпеченості підприємства достатньою кількістю робітників необхідного рівня кваліфікації та досвіду залежить діяльність підприємства. А підвищення ефективності управління персоналом сприятливо впливає на ефективність використання устаткування, машин, своєчасність виконання робіт, і як результат, обсяг виробництва продукції, її собівартість, прибуток.

Планування і підбір кадрів включає в себе два важливі елементи. Перший – це планування, яке полягає у визначенні перспективної комплектації штату підприємства, тобто це надання людям робочих місць в потрібний момент часу в необхідній кількості у відповідності з їхніми здібностями. Другий елемент – підбір і розстановка кадрів, що передбачає створення необхідного резерву за всіма існуючими посадами і спеціальностями. Управління трудовими ресурсами – це кропітка діяльність. Тому все більш важливим завданням українських підприємств, які виходять на зовнішній ринок, стає створення нових, більш ефективних систем управління. У сучасних умовах ринкової економіки в сільськогосподарських підприємствах потрібно висувати підвищені вимоги до працівників, особливу увагу приділяти керівникам. Якщо раніше головна увага при прийманні на роботу приділялася досвіду роботи, стану здоров'я то зараз цінуються комунікабельність, відповідальність, організаторські здібності, толерантність та прагнення до самовдосконалення та професійного зростання. Такі якості необхідні для ринкової економіки, для підприємств, які намагаються знайти своє місце на аграрному ринку та в економічному житті.

Критичний стан умов праці і проживання на селі спричиняє небажання працювати в аграрному секторі. Лише тільки 9,6%

випускників сільських шкіл, технічних коледжів, та вузів мають намір працювати на селі. Значних масштабів набула незареєстрована зайнятість. Низький рівень оплати праці призводить до поширення «тіньової» зайнятості населення. За оцінками, саме у такому секторі сьогодні виробляється близько половини ВВП України, а загальна частка зайнятих у «тіньовій» економіці сягає 11 млн. осіб. Також водночас відбувається процес інтенсивного переливу зайнятих у приватний сектор економіки, зростає чисельність працюючих на приватних, сімейних підприємствах, фермерських господарствах.

Сучасна ситуація у сфері управління трудовими ресурсами в країні є результатом існування проблем та суперечностей, які тривалий час не вирішувались та продовжують загострюватись. У головних галузях економіки основні фонди зазнали морального і фізичного зношення, відсутність крупних проектів при недостатньому інвестуванні – старіння виробничої бази. Ефективність управління трудовими ресурсами є одним з визначних чинників економічного успіху підприємства. Воно покликане забезпечити сприятливе середовище, в якому реалізується трудовий потенціал. Високий рівень оплати праці стимулює підвищення ефективності управління і продуктивності.

Отже, для покращення управління трудовими ресурсами потрібно розробляти стратегії управління з урахуванням не тільки світового досвіду, а й особливостей фірм, застосовуючи нові системи, залучати працівників до праці та вирішення питань з нею, необхідно стимулювати персонал для досягнення максимальних результатів та шукати нові підходи до підвищення продуктивності праці. Вкладення в людські ресурси стають довгостроковим фактором конкурентоспроможності. У зв'язку з цим затрати, пов'язані з персоналом розглядатимуться як інвестиції в людський капітал – основне джерело прибутку.

Науковий керівник – Півень А.В.